

ZGODNJA DANICA.

KATOLISK. CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za čertert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za čertert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 16. prosenca 1885.

List 3.

Pastirski list

nadškofov in škofov zedinjenih držav zbranih v tretjem skupnem zboru v Baltimori do duhovnov in svetnjakov njih škofij.

Nadškofje in škofje zedinjenih držav zbrani v tretjem polnoštevilnem zboru duhovščini in vérnemu ljudstvu: „Milost Vam bodi in mir od Boga, našega Očeta, in od Gospoda Jezusa Kristusa.“

Častitljivi duhovni bratje! Preljubljeni otroci svetnega stanú!

Preteklo je že osemnajst let, ko so bili naši predniki zbrani vsi skupaj v cerkvenem zboru, da pospešujejo enakost v redu življenja, da skerbé za potrebe časa, in najdejo za ohranjenje in razširjanje naše svete vere novih pripomočkov, ki bi vstrezali vedno rastečemu številu katoliškega prebivalstva. Med tem je duhovne in vernike izučila lepa skušnja, da po vrednosti vejo ceniti gorečnost, pobožnost in dostojnost, ki je vodila naše častitljive očete, in da poslušajo z veselo pokorščino njih glas, naj si ga zaslišijo po opominovanji, svarjenji ali po določnih postavah.

In vsa ameriksanska cerkev globoko čuti in se s priserčno hvaležnostjo spominja zaklada, ki nam je izročén po njih modri in času primerni postavodaji. Nje začetniki so že po večem odšli pred nami z znamenjem sv. vere, in počivajo v Gospodu. A njih delo, potem ko jih je spremilo do strašnega prestola pravičnega Sodnika, da za nje govori in jim zagotovi plačilo, je ostalo na zemlji kot zanesljiv vodnik, in razliva obilen blagoslov za duhovščino in ljudstvo.

Od takrat pa se je naša cerkvena družba duhovnov in redovnikov prečudno že narasla, naše katoliške naprave so se deseterno pomnožile, tem primerno je pa tudi narastlo število svetnih vernikov. Dežela daljnega zahoda, nekdanj zapuščena in nepristopna, raduje se sedaj po božji ljubeznjivi skerbi in cvete kakor lilija. Božja roka je sadila to cvetlico, da naj poganja berstje in cvetje, da se raduje v veselji in slavi. Samota v puščavi se je umaknila obertnosti in delavnosti, naši misijonarji in katoliški naselci so šli proti zahodu, ali prvi z naprednjačo omiko, ali pa so jo spremljali. Gozdi so se umaknili mestom, koder se po katoliških cerkvah slava razlega Najvišjemu, koder se neprecenljiva

vonjava „čistega Darú“, kakor je Malahija prerokoval, vsaki dan v nebo vzdiguje, in koder pobožni duhovni delé svete zakramente, ki vernim moč poživljajo. Ako se oziramo na ta velikanski napredek naše svete vere, na to čudovito razširjanje šotorov Jakobovih, viditi je bilo, da je modro in primérno — da ne rečemo nepogojno potrebno — da se pregleda postavodaja naših prednikov; a ne zarad tega, da bi jo v korenini spremenili, in še manj, jo odpravili, temuč da s tem vzderžimo njen duh, popolnimo in pristavimo to, kar streže našim spremenjenim razmeram. In ker vsak dan rodi novih zmót in se v teku časa ali zarad oddaljenosti krajev počasi prikrade naopačna raba v red življenja, cenili smo za dolžnost naše pastirske službe, ustaviti zlorabo s tem, da obnovimo in v dejanje spravimo že obstoječo postavo, zoper zmote pa varujemo našo čedo s tem, da spregovorimo času primerno besedo kot očetovsko svarilo.

To so tudi naravnost želeli in zapovedali naš slavno vladajoči Sv. Oče Leon XIII, ki imajo kot papež in glavar aposteljnov nevtajljivo pravico in moč sklicati in vravnati ta naš tretji polnoštevilni zbor in imenovati apostoljskega poslanca (kakor so res premilostljivo storili), kateri ima predsedovati pri posvetavanjih.

Izmed naj imenitnejših prigodkov današnjega časa je bilo sklicanje občnega vatikanskega zbora cerkvenega po Piju IX slavnega spomina. Začel se je bil tri leta po tem, ko je bil zveršen baltimorski cerkveni zbor, in vsi, ali skoro vsi, njegovi sočlanovi in verhu tega še mnogo cerkvenih dostojanstvenikov, zbranih v tem tretjem polnoštevilnem zboru, veselilo se je te redke predpravice, da so sedeli z drugimi cerkvenimi višjimi pastirji v edinem vesoljnem (ekumenič em) cerkvenem zboru, ki je bil dovoljen preteklim zadnjim stoletjem. Določen nalog mu je bil, obsoditi naj bolj vplivne in pogubljive zmote časa, in doveršiti postavodajo, kar se tiče imenitnih disciplin in življenja, na katere se je oziral in o katerih se je pomenkoval zbor tridentinski, ni pa jih bil rešil do dobrega. Kakor je mogel prenehati tridentinski zbor zarad nastalih nemirov v Evropi, tako tudi vatikanski: očetje so se vračali domú, zapustivši nezveršeno delo svojih obravnáv, nekateri v ta zahodnji del sveta, drugi v daljne azijsanske kraje. Mi pa bi vendar radi upali in priserčno Boga prosimo, da bi se dal preprositi Oče usmiljenja in Bog vsake tolažbe, ki je zmirom pripravljen tolažiti svojo cerkev v vseh nje

britkosti, ki ima v svoji roki svetovavce knezov in namere narodov, da bi se dal preprositi ter blagovolil zopet združiti cerkvene dostojanstvenike ali njih naslednike nad grobom sv. Petra, ali na drugem kraju, kakor to za najboljše spoznalna neizvedna modrost njegova.

Vatikanski zbor je vendar med tem kratkim časom sedmerih mesecev v sejah slovesno in občevaljavno razložil nekatere imenitne resnice, katerih se cerkev neomahljivo drži od časa Kristusovega in aposteljnovega — proti današnjemu času, ki hoče nad vsim dvomiti in se je nejeveri vdal; moral jih je na novo oklicati, vterditi. Ne le, da je obsodil modroslovje obeh pretečenih stoletij, ki je enako brezbožno, kakor bogato v protislovju, posebno pa ono našega časa, moral je tudi zaterditi in varovati resničnost in božje navdihnjenje svetopisemskih bukev . . . .

Moral je koncil braniti čast in veljavo človeške pameti zoper potemce tistih, ki so nekdaj terdili, da je pamet nad vse in da se mora edino le ravnati po nji, a to so storili zaradi tega, da bi iz svojega verskega izpovedanja poiskali tistih skrivnosti, katere hočejo obdržati in katere hočejo zavreči. Prekrasno je zveršila Cerkev ta svoj nalog, povedala in zagotovila je pozabljivemu in nevernemu svetu, da je pamet naj boljši dar človeku v njegovem prvotnem stanu, a čeznatoren dar božjega razodenja pameti ni poškodoval, marveč poterdil, popolnil in požlahnil je človeško pamet, to najboljšo podporo njegovi slabosti.

Nimamo se bati, preljubljeni bratje, da bi Vas zmotila ta ali una kriva vera, katero je obsodil vatikanski zbor, kakor: tvarinarstvo ali tajitev, da Bog ima moč stvariti vse, ali razodeti človeštvu resnice le Njemu znane, ali pokazati po čudežih svojo moč na tem svetu, ki je delo Njegovih rok. Ne moremo pa tudi oči zapirati resnici, da so učeniki za dvoumnost in nejeverstvo v naši deželi marno pri svojem delu. Vrinili so se v merodajna izrejališča naših soderžavljancev, nekatolikov, prikazali so se, dasiravno še posamezno, v javnem tisku, da, celo na leci. Ko bi se mogli popolnoma zanašati na zdravi čut, ki preoblasta pri ameriškem ljudstvu, na češčenje Božje, dosihmal navadno, in na vero, ki je bila dosihmal njemu po pravici v slavo in ponos; bi bila primeroma le majhna nevarnost pri razširjanju teh nesanih načel, ki zametujejo razodenje, podkopavajo pravost, in dostikrat nehajo s tem, da Boga tirajo iz Njegovega stvarjenja.

A vendar, ako se oziram na vsakdanja znamenja rasteče nejevere, in gledamo, kako se v nji prvoborniki prizadevajo ne le, da bi po svoje zobrazili mlada serca po naših šolah in učilnicah; marveč da tudi med ljudstvom prav goreče delajo, ne moremo drugač, razen da se ustrašimo nevarnosti, ki nam žugajo v prihodnosti. Ako še prevdarimo, kako da hitro raste lažnjiva olika, ki zakriva svojo gujilobo s plaščem omike, v resnici pa ne obsega drugega, kakor češenje mamona in bolestno hrepenenje po vseh nasladnostih, kar se tiče telesnega blagostanja pri človeku, in poželjivost po časnem blagu, ki vse drugo zaduši, vnemarnost ali prav za prav zaničevanje vsega, kar se tiče viših potreb pri človeku; moramo biti prepričani, da iz vsega tega mora zrasti brezserčno tvarinarstvo, ki je naj bolj pripravna zemlja, da se na njo seje nejevera in krivovera, ki v kratkem časi hoče opustošiti zemljo. Pervo, kar bode ukončano, bode naša svoboda, ker ljudje, ki ne poznajo ne Boga ne vere, ne bodo spoštovali nedotakljivih pravic, katere je človek prejel od svojega stvarnika. V takem slučaju mora postati država despotična (samosilna), naj ima moč ena ali njih več v rokah.

Do Vas, preljubljeni bratje, ki imate zaklad katoliške vere, smemo obračati besede, katere je Gospod

Bog večkrat govoril izvoljenemu vodju svojega ljudstva, rekoč: Ohrabri se in bodi močen, ... Glej zapovedujem ti, ohrabri se in bodi močen. Ne boj se in ne bodi maloserčen, ker Bog tvoj Gospod je s tabo! Zadnji stavek nam pové, zakaj da moramo imeti serčnost in biti močni. Vmes vpletena versta nam podaja pripomočkov, s katerimi si zagotovimo Božjo pomoč! „Ne odstrani od tujih ust bukev postave, kajti na njo ti je misliti noč in dan, da po nji ravnaj in delaj stvari, take, ki so v nji zapisane.“ Imejte tedaj Božjo postavo pred svojimi očmi po noči in po dnevu in nauke, katere nam deli po svoji sveti Cerkvi, ki jo je postavil mater in gospodovavko vsem ljudem. Ogibajte se branja nevernih bukev, in daleč proč naj bodo od vaših otrok, kakor gadjji strup. Učite jih, da Vas in nje, ko poslušate Cerkev, vodi tisti, ki je rekel: „Jez sem pot, resnica in življenje“. Naj drugi dvomijo ali tajé; Vi pa z apostolom veste, komu ste verjeli in svesti ste si, da bode opravičil zaupanje, katero ste vanj stavili.

Kristus, naš Gospod, je poslal svoje aposteljne, da naj učé ljudi resnice, katere je on oznanoval. Niso dobili povelja, da naj pišejo o kakem nauku, še manj, da naj postavijo kako število verskih členov, kakor se jih učé naši otroci iz katekizma. Pridigovali in učili so z živo besedo; ako je bila prilika za to, zapisali so, kar jim je vdihnil sveti Duh. Kar so zapisali ali z besedo učili, je vse Božja beseda. In ta dvojna beseda, zapisana in nezapisana, je zaklad Božje resnice, ki je bil izročén katoliški Cerkvi, da naj ga varuje, posebno pa njemu, na kterega je bila postavljena Cerkev, edini aposteljnove, ki v pravem pomenu te besede še živi in gospoduje v osebi svojih naslednikov in s svojega nezmotljivega stola učé resnico keršanske vere te, ki resnice iščejo. Njegova služba je, da poterjuje brate, in zgodovina svete Cerkve nam kaže, da je bil od začetka skoz vsa stoletja zvest v spolnovanji dolžnosti, izročénih mu po njegovem Učeniku. Od prvih stoletij pa do današnjega časa je bil glas sv. Petra prvi, ki je obsojeval vse zmote (izločeval) od apostoljskega nauka. Ne žuganje ne svetna moč ni mogla zadušiti ali potopiti tega glasa. Na tako žuganje je sv. Peter po svojih naslednikih vselej odgovoril isto, kar je v Jeruzalemu povedal zbranim (judovskim) duhovnikom in starešinam. Prigovarjanje knezov in oblastnikov ni moglo Rima prisiliti, da bi bil priterdil zmoti, krivoverstvo ni se odtegnilo nikdar njih čuječnosti pod plaščem katoliške resnice. Ko je prišlo kaj novega, so bile oči in serca vseh obrnjena v Rim, k stolu sv. Petra, ako je ta razsodil, vdalo se je katoliško ljudstvo v pokorščini. Tisti, ki tega niso hoteli, so bili ločeni iz družbe Cerkvne in bili so potem kakti pogani in očitni grešniki.

(Dalje nael.)

Premišljevanje in molitve za vse stanove.

(Dalje.)

Jezus učenik.

Velikokrat in po mnogih potih je nekdaj Bog govoril očakom po prerokih, poslednjič tiste dni nam je pa govoril po Sinu. (Heb. 1, 1.) Dasi tudi Bog Izraelcev ni pustil v nevednosti, vendar so bili še v marsikterih zmotah zapleteni; sicer pa je vladala pri vsih drugih ljudstvih velika nevednost v Božjih rečéh, — človeštvo je pred prihodom Kristusovim sedelo v tami in smertni senci. Še le Sin Božji Jezus Kristus je človeštvo prav in natanko podučil, kakošen je Bog in kaj od nas zahteva. On je tista luč, ki razsvetli vsacega človeka, kateri pride na ta svet. (Jan. 1, 9.) — Samo tri leta je učil,

pa njegov nauk je postal kvas, ki je ves človeški rod pre- naredil. On ni s praznimi besedami ušes gladil, temuč njegov nauk je imel Božjo moč, ker je bil iz nebes. Zato je rekel judom: Moj nauk ni moj, ampak Njega, kateri me je poslal; ako hoče kdo njegovo voljo storiti, bo spoznal iz uka, ali je iz Boga, ali jest sam iz sebe govorim. (Jan. 7, 16—17.) To so tudi vsi spoznali, kateri so ga slišali; prosto ljudstvo in množice, ki so se zavze- male nad njegovim ukom, zakaj on je učil, kakor kdor ima oblast in ne kakor njih pismarji in farizeji (Mat. 7, 28—29); to so spoznali pismarji sami, ki so rekli: Nikoli ni noben človek tako govoril, kakor ta človek. (Jan. 7, 46.) To so spoznali njegovi učenci, ki so mu spričevanje dali: Ti sam imaš besede večnega življenja! (Jan. 6, 69.) Njegova beseda je skazovala Božjo moč, ker so se na njegovo besedo čudeži godili; s svojo mo- gočno besedo je on grehe odpuščal, njegova beseda je človeka kar za njim potegnila; par besed in človek je bil zanj pridobljen! Na besedo: Hodi za menoj! jih je veliko vse popustilo in za njim šlo!

Zares, takega učenika ni bilo in ga ne bo na svetu. On je pravi in prvi Učenik; zato je tudi rad pustil, da so ga ljudje in aposteljni tako imenovali. Zato jim je rekel pri zadnji večerji: Vi me kličete: Učenik in Gospod! in prav pravite; sem tudi! (Jan. 13, 13.)

Da je bil on zares Božji Učenik, skušamo še zdaj nad njegovo besedo. Zakaj njegova beseda je vedno živa in rodovitna. Njegova beseda še zdaj čudeže dela; na njegovo besedo se še vsaki dan godi čudež spremenjenja pri sv. maši; njegova beseda preobrača ljudstva, spre- minja volkove v jagnjeta; njegova beseda poterjuje slabotne, tolaži žalostne. Njegova beseda zamori greh in hudobijo, rodi pa čednosti in dobra dela. Njegove besede ponavljajo vsi keršanski pridigarji, in kakor so te besede tudi stare, so vendar zmiraj nove; njegove besede po- slušajo in berejo milijoni vernikov, in vendar so jim vedno prijetne in sladke kakor med njim, ki se jim ne ustavljajo!

Ali tukaj se nam vriva prašanje, katero je že mar- sikdo postavil, prašanje namreč: Zakaj je Jezus le tri leta učil? Ko bi bil on več časa učil in bi bili evangelisti več zapisali, koliko veči zaklad Božjih nauk bi lanko imeli! — To na videz opravičeno vprašanje pa je že davno razvozlano od cerkovnih učnikov, ki pravijo, da je Jezus več hotel delati kot učiti, in da je njegov zgled še močnejši kot njegova beseda! In ravno v tem je on zgled vsacega keršanskega učenika, ki mora v dejanji to sam delati in spolnovati, kar druge uči!

Pravi keršanski učenik po zgledu Kristusovem je tedaj tisti, ki tudi sam spolnuje, kar druge uči, ki svoj nauk s svojim zgledom poterjuje in podpira.

Na nekem kraju pravi Kristus: Kdor pa stori in uči, bo velik imenovan v nebeškem kraljestvu. (Mat. 5, 19.) On ne pravi: Kdor uči in stori, ampak kdor stori in uči; hoče naznaniti, da vsak, kdor hoče učenik biti, kdor hoče druge učiti, mora že popred vse to nad sabo v djanji skazovati. In res, le tisti zamore prav goreče, s prepričanjem učiti, kdor se je že popred sam v tem vadil. Kristus, najboljši Učenik, je že 30 let popred sam zverševal vso pravičnost, preden je druge pot Božjo po resnici nčil. (Mat. 22, 16.) In kako bi pač kdo zamogel druge učiti tega, kar sam ne zná? — In kakšen vspéh bo tak učenik dosegel, kateri drugač živi, kakor uči? — Če kje, veljá tukaj prislovica: Beseda gine, zgled prešine (vleče). In le tam, kjer se nauk in življenje vjema, tam je sadú pričakovati. Farizejem, ki niso sami nauk spolnovali, je Jezus očital: Navezujejo namreč težke bremena, ki jih ni moč nositi in jih nakladajo ljudem na rame, pa jih sami s perstom nočejo ganiti! (Mat. 23, 4.) Kaj namreč pomaga, če kdo še tako lepo govori,

če pa sam tega ne stori; ali pa če to, kar z besedo zida, z zgledom podira. Taki keršanski učeniki bi bili kazala ob cesti, ki drugim pravo pot kažejo, sami se pa z mesta ne ganejo! — Marsikteri keršanski starši otroke sicer lepo učé, s svojim obnašanjem pa jih pohujšujejo. Zato je prav imel tisti moč, ki je rekel, da najlepši pridiga keršanskega pridigarja je njegovo nesvarljivo življenje. S kakšno vestjo pa zamore drugim priporoče- vati, kar kdo sam ne spolnuje? Ali kako bo nad drugimi grajal, v čimur je sam zapleten? Ali ne bojo veljale takim besede: Zdravnik, sam sebe ozdravi! (Luk. 4, 23.) Kako bo oče sina pred kletvino, pijanostjo svaril, če sin te slabosti večkrat nad očetom sliši in vidi? To resnico so vsi pravi učeniki spoznali in so popred in natančniše sami spolnovali, kar so od drugih tirjali. Sv. Pavel, ta veliki učenik narodov, ki je pokoro in zatajevanje ozna- noval, se je sam pokoril, zatajeval in svoje telo v sužnjost deval, da bi, kakor pravi, ko druge učí, sam ne bil za- veržen. (1. Kor. 9, 27.)

Molitev.

O moj Bog in Učenik, Jezus Kristus! Najpred Te zahvalim, da si mene nevrednega povzdignil v taki stan, da zamorem kakor učenik, kakor oče ali mati, ali pred- stojnik tvojemu ljudstvu svetiti z lepimi nauki; daj mi še moč, da bom zares pravi učenik po Tvojem zgledu; da bom sam to storil, kar druge učim; da bom sam spolnoval, kar od drugih tirjam; da ne bom s slabim obnašanjem podiral, kar z besedo zidam, da bom v resnici drugim lep zgled iz serca! O Jezus, ki si me brez mo- jega zasluženja nekako na svečnik postavil, daj mi tudi svojo pomoč, da bom izročeni z lepim zgledom svetil, da bodo videli moja dobro dela in hvalili Očeta, ki je v nebesih! O Jezus, daj mi gnado, da bom, ki drugim dobro pot kažem, tudi sam po tisti poti hodim in da skupaj s sebi izročeni večno življenje dosežem. Amen.

Križev pot v Jeruzalemu in po katoliškem svetu.

I.

Na Kalvariji je Kristus Gospod opravil véliki dar za vesoljni svet. Ta sveti kraj je toraj oltar za ve- soljni svet. Na ta oltar je Jezus sam nesel križ, na katerem je bil križan. Žalostna pot (Via Dolorosa), koder je bil s križem obložen v smert peljan, se imenuje „Križev pot“. Pervi kristjanje so bili silo navdušeni za čeeenje svetiš, ktere so bile posvečene s terpljenjem in smertjo Jezusa Kristusa, in so take kraje pogosto obiskavali in obiskovaje premišljevali skrivnosti, ki so se ondod go- dile. Ščasoma so po taci krajih, kadar so okolišine dopustile, postavljali spominke, podobe zadevajočega terpljenja ali štacijone, postaje, postanke. Po nekterih posebno važnih krajih so celo cerkve zidali. Papeži so s takim obiskovanjem sklepali odpustke za vernike, ki so v Jeruzalemu bili in obiskavali te kraje, ali pa tudi so z drugih krajev romali v Jeruzalem iz takega namena.

Bili so pa Saraceni Sveto deželo v oblast dobili in popotvanje v Sveto deželo in na svete kraje je bilo vedno bolj težavno; zato so namestniki Kristusovi, rim- ski papeži, dovolili štacijone Kristusovega terpljenja postavljati tudi po vsem keršanskem svetu, in podelili so obiskovavcem ravno tiste odpustke, ktere so dobivali verniki, ki so sami romali v Sveto deželo in tam svete mesta, svetiša, ali štacijone obiskovali.

Slehnemu je jasno, kako dober pomoček je križev pot za vernike, da si odrešivno terpljenje in smert Je- zusovo bolj živo pred oči stavijo, pa kako ljubo Bogu

in zaslužno za vernike tako premišljevanje. Zato se meni, kakor se bere v prikaznih Kat. Emerich, da je Marija precej tisto noč, ko je bil Jezus križan, hodila po Jeruzalemu in je postajala po tistih krajih, ki so bili še novo poroščni z Jezusovo kervjo, in jih je poljubovala in častila. Pri sv. maši, ko je mašnik kruh in vino spremenil v sv. R. Telo in Kri, precej na to izreče Jezusove besede: „Kolikokrat koli bodete to delali, storiti v moj spomin,“ in zdajci dalje moli in pravi: „Zato tedaj, Gospod, se mi tvoji služabniki, pa tudi tvoje sveto ljudstvo, spominjamo ravno tega Kristusa, tvojega Sina, Gospoda našega, njegovega blaženega terpljenja, tudi od mrtvih vstajenja, in pa častitlivega vnebohoda...“

Križev pot ima 14 podob, ktere pred oči stavijo Jezusovo terpljenje od njegove obsodbe k smerti po Pilatu pa do smerti na križu na Kalvariji. Vsaka podoba je poseben „štacijon“ ali postaja. Kteri križev pot molijo, kakor pravimo, gredo od postaje do postaje, se pred vsako podobo nekoliko pomudé, opravijo zadevno premišljevanje, kar je bistvena reč, in navadno tudi kako molitev, zdihljaj itd., in potem gredó dalje, da zveršijo vsih 14 štacijonov.

Ozrmo se nadalje na sedanji križev pot v Jeruzalemu in na način, kako ga božjepotniki tam opravljajo. O tem toliko ložej poročam, ker sem pred blizo dvajset leti sam bil v Jeruzalemu in sem tam z drugimi romarji tudi križev molil.

II.

Véliki petek po kosilu l. 1866 smo šli molit križev pot po jeruzalemskih ulicah, koder pa ni tabel in postaj ali štacijonov, kakor pri nas po cerkvah, ali pa po tako imenovanih kalvarijah. Tu je treba iz glave vedeti, kje je bil Kristus obsojen, kje pod križem padel, kje je svojo žalostno Mater srečal itd. Noben napis, nobena podoba ti tega ne kaže. Le samo poslednje postaje so že v cerkvi Božjega groba, in tudi druga postaja je cerkva, kakor bomo precej vidili.

Da me ložej razumeš, ljubi bralec, spremljaj me tako-le; Oljska gora je proti jutru od mesta Jeruzalema; z Oljske gore greš skoz štefanske vrata v mesto proti večeru in čez majhno časa imaš proti jugu prostor nekdanjega tempeljna, zdaj Omerjev medžid, in ravno pri cesti ob levici staro kasarno na mestu, kjer je bila nekdanj Pilatova hiša.

I. V zidu so nekake sledi starih vrat, kjer je bil neki vhod v Pilatovo sodnjo hišo. Tukaj so bile svete stopnice (svete štenge), po kterih je Zveličar šel v Pilatovo hišo, ktere stopnice so pa zdaj v Rimu v neki cerkvi blizo Laterana, kamor jih je bil dal prepeljati Konstantin Véliki. Leta 1856 sem imel srečo tudi po teh pravih stopnicah, ki so pa z lesom oblečene, po kolenih na kviško iti s svojimi tovarši vred, ter sem na vsaki nekoliko molil. Ne vem res, ktero je imenitniši, ali v Rimu stopnice same, ali v Jeruzalemu same ulice in kamni, kterih je Sin Božji s svojimi nogami se dotikal in jih posvetil. Bilo je nas precej velika družba evropejcev, med drugimi dva sina kneza Vindišgreca; vsi smo na ulicah ginjeni poklekneli in obmolili prvo postajo ali štacijon.

II. Dvajset stopinj naprej na desni strani gredé v mesto deržé nizke železne vrata v latinsko cerkvo kervavega bičanja. Tukaj je druga postaja: „Kristus zadene težki križ na ramo.“ Pervi kristjani so bili blezo ravno na tem mestu kapele zidali, ki je bila pa proti sedemnajstemu stoletju že poderta. Quaresmuis pripoveduje, da poglavarjev sin je v Jeruzalemu bil l. 1618 ta sveti spominek dal popraviti in ga je spremenil v konjaki hlév, toda po noči 19. prosenca 1619, v god

presladkega imena Jezusa, so mu poginili vsi konji. Po tem čudu je bila kapela zapušena, in še le vojvod Maksimilijan Parski jo je bil l. 1818 po svojem romanji v Jeruzalem v novo dal povzdigniti, in je zdaj prav lepa, priserčna cerkva.

III. Pilatov dvor, kakor je znati, se je daleč ob potu stegoval in je imel pod seboj mnogotere prostore. Gremo tedaj po ulicah naprej proti sredi mesta; med drugim gremo mem Ratisbonove naprave, ter mem tistega oboka, s kterega je bil Pilat ljudstvu Jezusa pokazal, rekoč: „Ecce Homo. — Glejte človek!“ Še nekoliko dalje gredé pridemo pod avstrijsko romarnico, pod katero se cesta zavije proti jugoizhodu, in tukaj ob levici leži na tleh star steber pri zidu. Na tem mestu je tretja postaja, kjer je bil Gospod in Zveličar v prvo pod križem padel.

IV. Malo naprej ob levici so v stran proti tempeljnu ali sedanjemu Omarjevemu medžidu majhne ulice; po teh ulicah je bila prišla Marija od strani, kjer je Jezusa naj beržo pričakala; — tedaj 4. postaja.

V. Kacih 60 stopinj dalje je vojaška bolnišnica, ktere spodnja zidava so rudeči in črni kamni, — in to poslopje imajo za hišo hudobnega in neusmiljenega bogatina. Tukaj gre ena pot dalje proti jugu, druga pa se zakrene bolj proti večeru bolj v klanec, in po tej poslednji se je šlo na Kalvarijo. Torej se ni čuditi, da je ves zdelan in struden Zveličar tukaj bil že tolikan omagal, da ni mogel več sam križa nesti, in so primorali mu v pomoč Simeona Cirenčana, ki je šel ravno s polja. Za znamenje te postaje kaže neki kamen v zidu, ki je pa nekako umazan, ker judje in turki to vedó, in menda vanj pljujejo. Tako Kristus po duhovno še zmiraj terpi — do konca sveta.

VI. Ulica na obeh straneh je sem ter tje sklenjena z nadvisočim mostovžem ali obokom; nekoliko dalje med pervim in drugim takim obokom ob levici pri nekkih vraticah je šesta postaja, ali kraj kjer je bila usmiljena Veronika zdelanemu in ranjenemu Zveličarju potni pert podala. Tukaj namreč je imela svojo hišo. zdaj pa je stanovala ondi menda neka greška družina. Še le lansko leto (1884) so to svetišče zopet katoličani dobili v oblast in bojo nekdanjo cerkev zopet pozidali.

Naj tukaj omenim starega narodovega izročila, za kterega resnico pa nisem porok, kakor ne drugi pisavci, kteri ga pripovedujejo. Pravijo, da naš Zveličar je tukaj šel mem delavnice nekega čevljarja, in hotel je za trenutek počiti; razdraženi ta jud pa ga je udaril in nanj zakričal, da naj dalje gre. Jezus odhaja dalje, in mu zapové, da brez pokoja bode hodil in hodil po svetu do konca časov. Ta povedka (legenda) o večnem judu je vse skozi znana in poterjuje se v judovskem narodu že osemnajst stoletij: bogomorski narod bega po vsem svetu brez pravega domoviša in ognjiša, ker ni hotel razumeti svojega klica in poklica, in sam spolnuje svoj lastni maševalni klic: „Njegova kri naj pride čez nas in čez naše otroke.“ Nektere skale v stopnicah, ki so pri zidu ob desni strani imajo po izročilu biti del poslopja unega človeka, ki je bil živa podoba vsega svojega naroda.

VII. Ob koncu tretjega oboka pri levici, preden se zavije v stranske ulice, ali prav za prav v turški bazar (sejmiše), smo opravili molitve za sedmo postajo, kjer je bil Zveličar v drugič pod križem padel. V tem kraju se je ob Kristusovem času mesto skončevalo in začenjalo se je prava Kalvarija; zdaj pa mesto še dosti dalje sega, ter ima pod seboj vso Kalvarijo s cerkvijo Božjega groba in raznimi samostani z drugimi prostori vred. Ulic in hiš, ki so zdaj ondi, ni bilo o Kristusovem času; bili so ondi verti, skoz ktere se je vila pot na Golgoto.

VIII. Akoravno so tedaj zdaj ondi poslopja, se vender vé za mesto, kjer je bila osma postaja. Mi pa

nismo sili v tuje poslopje, temuč opravili smo molitve tega štacijona v strani na novih ulicah, nekoliko višej od imenovanega bazara. Tukaj namreč je Jezus pohievno rekel usmiljenim ženam: „Sionske hčere, ne objokujte mene, ampak same sebe in svoje otroke.“

IX. Tudi deveta postaja, kjer je bil Kristus v tretjič pod križem padel, je zazidana s poslopji, in mi smo molitve opravili pri dvojnih vratih ob koncu ravno tistih ulic. Ta postaja je že blizo cerkve Božjega groba.

X.—XIV. Potem se precej pride v štirogelni prostor, ki je pred cerkvijo Božjega groba, in v nji je poslednjih pet postaj. Deseta, kjer so vojaki Jezusovo obleko delili, je prav na čelu v cerkvi, zadej za greško cerkvijo, kakor bi pri nas rekel, za velikim altarjem.

(Dalje prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

S Polja, 8. pros. (*Poljci pri božičnici v Marijanišu*)
V nedeljo, 4. t. m., smo Poljski farmani obiskali Marijaniše v Ljubljani. Bilo nas je 350; ss. 3 Kraljev-večer pa jih je bilo zopet 100. Gledat smo bili šli božičnico ali rojstvo Jezusovo. Človek pač ne vidi vsak dan kaj takega. Kako hitro nam je čas potekel! Mislim sem, da sem en trenutek to veselje gledal; pa ko sem se zavedel, minula je bila poldruga ura. Lepo vbrano deško petje je razlagalo gledavcem prelepe podobe, ki so se razsvitljene prikazovale na odru. Stal sem zadej blizo pevcev; tako so me mikali ti mali dečki, da se jih nisem mogel nagledati in načuditi se tako lepo vbranim glasovom. Res, vsa pohvala se spodobi pevskega vodju in pevcem.

Živo zahvalo naznanjamo mi Poljci za tako ljubeznivo postrežbo, ko ste nas tako lepo sprejeli. Zahvalujemo se preč. gosp. predsedniku g. vodju petja, pevcom in igralcem, pa drugim, ki imajo pri tem kaj opraviti. Hvala tudi Vama, čast. Poljaka gospoda, ki sta nam to veselje oskerbela, gosp. župniku, ki so z nami šli.

Poljski farmani.

Iz Amerike. Pri sv. Frančišku, roženkransko nedeljo 1884. — Današ štirnajst dni je pél novo mašo g. Ogulin, Slovenec, pri č. g. Starihu v Št. Pavlu. On in g. Solnce sta oba študirala tukaj; letos sem pa jest edini Slovenec v semenišču. Upam, da kmalo dobim kacega tovarša. Letos sem v zadnjem latinskem razredu, drugo leto, če Bog srečo dá, stopim v modroslovje.

Dalje piše:

Preljuba mati!

Da Vam še posebno pišem, nagnila me je neka goreča prošnja, katero zamorete le Vi kot moja skerbna mati spolniti.

Berem sedaj tu, sedaj tam o kakem velikem možu, ali o kakem pravičnem ali o kakem svetniku, in kakor v starem tako tudi v novem zakonu, da mu je mati pomagala do tega, in kako?

V starem zakonu darovala je mati svojega ljubljeneega sinčka božji službi in s tem Bogu samemu. In kako v novem?

Dala ga je ravno tako Bogu v dar. In to ste Vi že storili v pravem pomenu besede. A potem ga je izročila Mariji, Pomoči kristijanov, v varstvo in k Njej je neprenehcma zanj molila. Po tej poti tedaj postali so tako posebni služabniki Božji taki možje, o katerih berete.

Nisem še prošnje izrekel, vendar jo uže veste; materino serce čuti, kaj sin želi; hočem jo pa tudi izreči:

Preljuba, nepozabljiva mati! poslušajte, kaj Vašega sina serce želi? — Samo ljubezen materinsko, in to mi skazite s tem, da boste pogosto, vsaj jedenkrat vsaki dan, pokleknil pred altar Dev. Mar. in razprosterli roki za blagoslov svojega sina, in pristavite vselej jedno: „Spomni se!“ in zagotavljen sem, da se bo srečno bojeval in tudi gotovo zmagal.

Juveni.)*

(Za predpust.)

Noli imitari malum, sed quod bonum est. (8 Joann. V. 11).

Praestas, o juvenis, viribus integer,
Exornantque genas puniceae rosae,
Ambit flava caput caesaries, micant
Ridentes oculi tui.

Es claris atavis editus, ubere
Polles ingenio, dives opum places,
Fungéris cupidus munere Caesaris...
Sed non invideo tibi.

Tu, qui multa tenes, Ire! nihil tenes,
Jactaris tumidae laude scientiae,
Demens esse Fidem stultitiam putas.
Non, non invideo tibi.

Quanto te potior, qui latet in casa
Pauper straminea, continuo sequens
Christum! tiro ducem! Crispe... veni, vide,
(Exemplo trahimur)... vide!

Resplendet Fidei lumine, despicit
Errorum tenebras, quae docuit Deus,
Servat mente vigil, quae capit, aestimat,
Et quae non capit, approbat.

Parvi probra facit desipientium,
Et nullum metuit fortis acinacem,
Vitam tutus agit non secus ac tener
In matris gremio puer.

Fiens altare petit, Foederis hostia
Nutritur, geminat vota fidelia,
Coelorum meminit cara palatia,
Lustrat sacra volumina.

Non quaerit fatuae lucra superbiae,
Horrescit putridae damna libidinis,
Cordi vera quies, ipse Deum refert
Ut solem vitreus latex.

Te nunc, te juvenis, crede miserrimum,
Sunt infesta tuo proelia pectori,
Ne pacem simules... en Deus hac mea
Nunc te voce redarguit!

Cur stultus fugias? Cur superes gravi
Hanc vocem strepitu? Surde revertere,
Anni praetereunt irrevocabiles,
Dele crimina lacrymis.

Sunt aeterna rei crimina mortui,
Aeternumque reos supplicium manet,
Te suprema dies terreat, ut redux
Sit divina Fides, ama.

J. Schneider.

*) To izverstno poezijo podamo pridnim dijakom v spomin. Kteri jo naj bolje posloveni, dobí spodobno darilo. Mero, metrum, naj si izvoli sam, kakršna meni, da se slovenščini poda. Vredn.

Razgled po svetu.

Rimske. V god ss. 3 Kraljev so bile pred sv. Očetom poslanstva italijanskih katol. mladenških družb. Zastopanih je bilo 35 mladenških družb. Ravno o poli dvanajstih se prikažejo sv. Oče, obdani s kardinali in prelati, pozdravljeni z veliko živostjo od pričujočih, kakor jo šega pri Italijanih. Viditi so bili sv. Oče prav zdravi in ni se jim znala naj manjši trudnost ne. Predsednik poslancev Persichetti nato prebere priserčno pismo verne vdanosti. Posebno je povdarjal, kako so vsi udje zvesto pokorni do nasvetovanj, ki so zaznamnjane v okrožnici „Humanum genus“; da so se med seboj bolj tesno zedinili; da naj veči del njih je pristopil v tretji red sv. Franciška, ali pa v družbo sv. Vincencija; da so se zavezali: vedno in povsod braniti pravice sv. Stola. Prišli so te misli razodeti Njih Svetosti in prosit blagoslova za svoje družbe. Nato so sv. Oče odgovorili s prelepim govorom:

„Blagi in vzvišeni so občutki, kateri vas navdušujejo, preljubljeni sinovi, in predrage besede, ktere ste v tem slovesnem shodu nam spregovorili. Le prav posebno pohvaliti vas moremo, da ste neprestrašeno nastopili dobro pot in ste odmenjeni z vsimi pomočki ustavljeni se odločenemu sovražniku, kateri dan danes z razdraženo zagrizenostjo napada človeško občinstvo, Boga in sv. Cerkev.

V Svojo veliko utého smo že prejeli prav raznih pisem priserčne vdanosti, v katerih mladi ljudje s polno podložnostjo po poduku naše enciklike „Humanum genus“ protestujejo in Nam dajejo neprelomljivo obljubo, da se nikoli ne bodo vdeležili brezbožnih svojati, temveč da povsod velikoveč hočejo zatirati njihov duh in hudobni vpliv. Mi pa smo o vsaki priliki jih spodbujali in vterjevali v njihovem vplivu ter se priporočevali drugim, da naj posnemajo njihov plemeniti zgled.

Danes pa, ko imamo za te proteste in zagotavljanja očitne in tako slovesne poroke, preljubljeni sinovi, ki zastopate veskupno družbo italijanske katoliške mladine z vsimi njenimi številnimi razdelki, se nam je veselje nezmérno pomnožilo in samo po sebi žene Nas veseliti se čez vso mero, in pa biti Bogu hvaležni, ki vas je navdal ravno zdaj s tem duhom.

Ko ste Naše misli in želje v vsi njih obširnosti spreumeli, obetate, da z mladostno navdušenostjo se hočete poprijeti vsih tistih pomočkov, ki smo jih nasvetovali v svoji encikliki, namreč: gorečnosti in ljubezni za našo prevzvišeno sv. vero, razširjanja tretjega reda sv. Franciška, vdeleževanja pri konferencah sv. Vincencija Pavljana, podpiranja delavcev, brambe in dela za blagor mladine. Teh pomočkov, preljubljeni sinovi, ne moremo zadosti hvaliti.

V resnici prav lisičja zvižaja sovražnika, proti kateremu se bojujete, je ta, ljudi pustiti v nevednosti oziroma v veri, da bi se toliko ložej od Cerkve Jezusa Kristusa odvernil. Zato se vam je stanovitno in pridno prizadevati, kolikor je v vaši moči, da se verske resnice razširjajo, vsi spoznavajo in ljubijo sv. Cerkev kakor dobrotljivo svojo mater, ki na zemlji ne pozna druge naloge, razun dobrote razširjati med ljudmi in voditi jih po poti zveličanja.

Te svojati tudi namérjajo usmiljeni ljubezni uzeti keršansko sijajnost in verski značaj, da si napravijo iz njé pretvezo za veselice, igre in vedrila (to je, pri vsaki dobrodelnosti morajo imeti kak plés, poželjivo igro itd.), s čimur pa keršansko ljubezen oplenijo njene prave lepote ter nezmérno znižujejo njeno vrednost.

Vi pa, preljubljeni sinovi, si temu nasproti prizadevajte, vedno bolj gojiti tiste svete keršanske družbe usmiljenja, ktere je apostelj prave ljubezni sv. Vincencij

Pavljan zaznamnjaj z duhom Jezusa Kristusa, ki je duh darežljivosti, kateri brez šuma dobro dela, ubogim pomaga in se ne boji jim približati, duh, ki vé s časno pomočjo kazati na višje dobrote, tudi dušam prinesiti blagor in tolažbo.

Dandanašnji so bolj ko kdaj razdražene verste delavcev, ker so napojene prekucijskih naukov in nahujskane od prederznih in častihlepkih ljudi, kateri družbinstvu pripravljajo prestrašne prepade, delavcem samim pa pogin dokončni.

Vi torej spolnujete delo velikega družbinskega pomena, ako podpirate tiste naprave, ki si dajejo nalogo zboljševati stan delavskih razmér in so bile v cvetu že v nekdanjih časih, za kar se je bilo zahvaliti materni skerblijivosti sv. Cerkve, brez ktere se pač ne bo mogel rešiti zamotani vozal družbinskega prašanja.

Poslednjič, ljubljene sinovi, lastnija družbe, k kateri se šteje, in enakost starosti in prizadevanj vas dela zmogljivi za mladino občevati; torej vam mora mladina naj bolj pri sercu biti, — ta mladina, pri kateri, žali se tolikanj zalezuje vera, čednost in cerkveno življenje; ta mladina, na katero meri šola, občne razmére, igrokazi in časništvo z izlivanjem svojega strupa; ta mladina, na katero je zastavljeno toliko upanja in strahú za prihodnost v družinah, v javnem občinstvu in v Cerkv. Naj bi pač vaši zgledi in vaše sveto prizadevanje pridobilo velik dél te mladine! Naj se vaše družbe pospešujejo, z množenjem udov rastejo! Naj jih vedno bolj prešinuje duh molitve, dela in darežljivosti, ki so plemenito geslo vaše družbe.

Bodi vam to geslo, preljubljeni sinovi, vedno pred očmi, posebno pa takrat, ako vas svet z zasramovanjem in psovanjem obsipa zarad vašega katoliškega vérskega skazovanja in zarad vaše vdanosti do sv. Stola. Kajti bila bi zares malopridna bojazljivost plemenitim sercem, ako bi jih rudečica pokrivala zarad tega, kar je bilo vselej slava razsvitljenih in izvoljenih duhov. Imejte to geslo vedno pred očmi, posebno takrat, ako vas tožujejo, da ne ljubite svoje domovine. Odgovorite velikoveč, da tisti ne ljubi svoje domovine, kateri jo z napadanjem na vero in Cerkev naj čistejšega in naj bogatejšega vira prave sreče oplenuje; da tisti ne ljubi svoje domovine, kateri z zatiranjem in zaničevanjem papeštva napada tisto napravo, ki je za Italijo bila vsaki čas studenec njene moči, njene slave in njenega sijanja.

Preljubljeni mladenči! Vedno večí brezbožnost našega časa vzrokuje nam veliko britkost in terpljenja brez števila; sredi tega Nam pa tekne v veliko utého, ker vemo, da po mnogih italijanskih mestih so verste pogumnih mladih móž, ki delajo veri čast in jo brez strahú spoznavajo, in kateri so v polni podložnosti do svojih višjih in pastirjev pripravljene posvetiti se Naši reči, ki je reč Božja in sv. Cerkve. Naprej tedaj s serčnostjo, kakoršno zahtevajo velike stiske našega časa in terdovratnost sovražnika, kateri se proti nam borí.

Naše molitve bojo vedno vas spremljale, da sprosite Božjo pomoč z nebés, v česar zastavo sprejmite apostoljski blagoslov, ki ga vam in vsemu katol. italijanskemu družtvu iz celega serca podelimo.

Amerikanski škofje so pred začetkom polnega cerkvenega zbora razglasili preizversten in obširen pastirski list, ki bomo skusili spoštovanim bravcem ga izročiti. Iz njega se zamore po nekoliko posneti, kaj so škofje v zboru obravnavali. Sklepe so podpisali vsi zborniki, pa so še skriti, veljavo pa bojo zadobili še le, ko jih poterdi sveti rimski Stol, in potlej se bojo razglasili. Ni dvoma, pravi neki dopisnik iz Baltimora, da sklepi bojo imeli veliko tehtnost za amerikske škofje. Zanesljivo je tudi to, da bojo razkropili mnoge predsodke proti nekim katoliškim vstanovam.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — V bratovsko molitev k preljudi Gospej presvetega Serca in k sv. Jožefu, da bi neka nevarna zadeva srečno minila in da bi Bog podelil dušno in telesno zdravje, se serčno priporočam. — Za zdravje na očéh in v več drugih potrebah. — V sitni zadevi sem zlo zapleten, in ne kaže, da bi se mogel rešiti. Ker se pa zlo bojim preprirov in pravi, prosim, priporočite me v bratovsko molitev N. lj. G., ktere ud sem tudi jaz, da bi se na prošnjo N. lj. G., ktera mi je že veliko sprosila, ta reč z lepo vravnala. (Ravno za hude zadrege je ta bratovšina, toraj molimo in upajmo! Vr.) — Da bi naša ljuba Gospa presv. Serca obvarovala deželo hudih pregréh in drugih nesreč v pustnem času.

Zahvala.

Imela sem hudo bolezen na očesu in sem se bala, da ne bom več vidila; priporočevala sem se pa N. lj. G. presv. Serca in sv. Luciji, obljubila v „Danici“ zahvalo naznaniti, če se mi zboljša, in precej nato se mi je prav močno zboljšalo, da lahko opravljam svoje reči. Toraj bodi vedno češena N. lj. Gospa presv. Serca, češena velika pomočnica sv. Lucija!

Johana Kušar.

Spolniti želim dolžnost in razglasiti zahvalo N. lj. G. presv. Serca Jezusovega za več dobrot, prejemanih aköz delj časa.

Bil sem v nevarnosti življenja; po več 9dnevnica in obljubi razglašanja, ako bom uslišan, sem bil rešen.

Vsa nesreča je na nas letela, štirje smo bili bolni in v nevarnosti življenje izgubiti. Začel sem opravljati 9dnevnico, pa se ni premaknilo. Obljubil sem narediti znamenje v čast Materi Božji, sv. Jožefu in sv. Antonu pušavniku; in ozdravili smo se, pa tudi naredili oltar za blagoslov o sv. Rešnjem Telesu.

Po več 9dnevnica in čez leto in dan se je ozdravil nekdo, ki sem molil zanj.

Več časa bolan mož, oče več otrok, zopet je bil ozdravljen po več opravljenih 9dnevnica. — Stotisučkrat bodi zahvaljena Marija, Kraljica nebeška in omenjeni svetniki, ki so sprosili pomoč in zdravje!

A. B.

Koledar za prihodnji teden:

19. prosenca. S. Kanut. — 20. Ss. Fabijan in Sebastijan. — 21. S. Neža. — 22. S. Vincencij. — 23. Marijino poročenje. — 24. S. Timotej. — 25. Tretja nedelja po ss. 3 Kraljih. Spreobrnjenje sv. Pavla.

Listek za raznoterosti.

Tombola v katoliški družbi poslednjo nedeljo je bila prav živa. Gosp. Al. Puc je govoril „larmo,“ v kateri je pijance „od sebe hvalil“ in napravil veliko sméha. Čistega dobička je okoli 50 gl.

Molitev papeževa. „Gazeta Narodova“ naznanuje to-le prijazno dogodbico:

Rimsko ljudstvo veruje, da bolnik, za kterelega papež molijo, se ozdravi. Neka gospa v Pioterkovem (na Ru-

skem), ko je slišala to zaupanje, prosila je po daljnopisu sv. Očeta, naj bi se spomnili pri sv. maši njenega hudo bolnega deteta. Telegram je bil v pravoslavnem (razkolnem) mestu po velikih ovirah konečno sprejet. Drugi podvečer je prišel odgovor v Pioterkov od kardinala tajnika Jakobini-ja, ki se je glasil: „Dávi ob osmín so molili sv. Oče pri sv. maši za poljsko dete, da bi ga Bog ohranil in blagoslovil.“ — Dete je res ozdravelo. Mati pa je naredila obljubo, da pojde na božjo pot v Rim, in sicer od italijanske meje dalje péš.

Umerla sta: 4. t. m. Trebanjski dekan preč. g. Jan. Kovačič, zlatomašnik, vit. Franc Jožefovega reda itd.: — in 7. t. m. preč. g. Val. Pušavec, dekan Jelšanski, zlatomašnik, ki je služil 51 let v vinogradu Gospodovem. (Prih. več o njem. Vr.) R. I. P.

V katol. družbi gevenil je poslednjo sredo gosp. prof. J. Marn. Tvarina je bila obseg Koseskega poezije „Slovenija caru Ferdinandu I. 1844“.

„Nene Weckstimmen“. Pervi zvezek za l. 1885 ima spis: „Drei gefährliche Irrthümer.“ Med sodelavci so tudi: Greuter, Hattler, Klinkowström, Pachtler, Schwingshackl. Kdor želi časa primérne vprašanja čitati, naj se mu ne smili 1 goldinarček za 12 zvezkov na leto. Gotovo mu ne bo žal ob koncu leta. Naročé se take reči lahko tudi po bukvarnah.

Pečatnica Ineffabilis od 8. grudna l. 1854 (o neomažežanem spočetju Marije Device) je velikansko prekrasno delo, vredno Božje Matera. Pretolmačena je v vse jezike in glavne narečja svetá. Na tem predragem delu se je delalo šest lét, in delo obsega 35 zvezkov.

Iz Kuteževega. Ljudje bi radi imeli svetilnjak, luster za cerkvico sv. Jožefa; mogoče, da ima tacega kaka cerkev na Kranjskem, ki ji ne vstreza; tukaj bi bil pač na pravem mestu, ako bi se dobil po znižani ceni, kjer bi si kaka premožni cerkev hotla boljšega napraviti in sedanjega oddati. — Stokrat Bog poplačaj na prošnjo sv. Jožefa, kar ste preteklo leto dobrega storili tej cerkvi.

Štefan Jenko.

Želimlje, 10. pros. Oveseljen že z naj manjšim darom, moram vender očitno spoznati, da me je dar milostnega gosp. prošta Jožefa Župana s tolikim veseljem napolnil, da iz preradostnega serca hvaležno zakličem v svojem in cele fare imenu: Bog poplačaj stoterno milostnemu gosp. proštu za darovanih 100 gl., ter nam nakloni še daljnih dobrotnikov, za katere bomo vedno molili in prosili sv. Vida, našega farnega patrona, da dosežejo vse, kar za dušo in telo potrebujejo.

Jurij Dernovšek,
farni oskerbnik.

Dubica bos. 13. prosenca. Imel bi oskerbeti dve kapeli s križevim potom, tabernakulji in križi za obhode; toraj prosim vse slovenske gg. župnike, kateri bi našli kaj takega pri svojih cerkvah, naj mi blagovolé po dopisnici oznaniti, ktero stvar da imajo, kaka je pa pri leci, bi se li dala še kaj popraviti, bi jo morda zamogli sami dati popraviti, ali ne? Ako bi je nikdo ne, potem bom jaz skerbel, da se popravi; to se pa vé, da bi volil prejeti rajše bolje, kakor slabše reči. Toraj prosim pomoči v teh stvaréh, ktere so mi zdaj naj potrebniši.

Koliko ljudi je živele dozdej na zemlji? Neki učenjak je po svoji modrosti preštel, da do teh dob bi bilo živele na zemlji, 46.627,843.275,075.845 ali 134,622.976 ljudi na štirjaški milji. Zemlja tedaj je ogromno pokopališe. Na vsakem štirjaškem sežnju, kateri komaj obseza za deset grobov, leži 1283 pokopanih ljudskih bitij. Vsaki grob tedaj bi mogel obsezati 182 oséb, in

na taki način, postavimo si enako razdeljenje, mogla bi vsa zemlja biti prekopana 128krat, da bi sprejela vse svoje mertve. — Morebiti te skerbi, ljubi čitatelj, kje bomo pri poslednji sodbi dobili vsi prostor; toda za to bo že večni Sodnik poskerbel: ti pa le skerbi, da na desno stran prideš!

Pervemu umerlemu deležniku društva za napravo zvonov v cerkvi Jezusovega Serca v Ljubljani so novi zvonovi zvonili preč. [g. dekanu in župniku v Trebnjem Jan. Kovačiču.

Kakošen poštenjak je brezverec? Taki, da ljudi žuli, dère, goljufuje, krade dokler more; kader več ne more, si pa sam sebi vrata odpre v pekel — s samomorom!

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. župnik M. Sajè 1 gld. — Čast. g. J. Jereb 3 gld. — Čast. g. župnik Tom. Kajdiž 2 gld. — Čast. g. župn. J. Jarc 2 gld. — Čast. g. Jož. Jerič 1 gld. 50 kr. — Čast. g. Št. Jenko 1 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Ana Škofic, 30 kr. — Ljubljanski duhoven, 20 gld. — Od sv. Petra v Ljubljani po č. g. J. Zagorjanu, 50 gl. — Neimenovana, 76 kr. — Iz Metlike, 1 gld. 20 kr. — Po č. g. Ursularicah, 11 gld. 19 kr. — Gospa Marija Jenčič, 1 gl. — Gospa Ana Mrak, 1 gld. — Gospodičina Angela Jenčič, 1 gld. — G. Valentin Rape, 40 kr. — Gospodičina Ana Götz, 80 kr. — Gospodičina Marija Dolar, 1 gld. — Gospa Magdalena Bleiweis, 1 gld. — S Št. Urške gore več oseb 1 gld. — Čast. g. Jereb 1 gld. — Iz Dola čast. g. župnik J. Jarc 6 gld.

Za kapelo v Marijanišču: Čast. g. kapl., Ant. Verbajš 2 gld. — Neža Hitij iz Tersta 2 gld. — Helena in Marija Koman 2 gld. — Čast. g. župnik Fr. Vohinec 5 gld. — Čast. g. župnik M. Sajè 1 gld. — Preč. g. župnik Karol Tedeschi 5 gld. — Čast. g. Fr. Boncelj 2 gld. — Neimenovan 1 gld. — Zbirka v sp. Bernikah po čast. g. župniku B. Bartolu 15 gld. 40 kr. — B. B. 5 gld. — Preč. g. mestni župnik Jan. Rozman 5 gld. — Preč. g. župnik Josip Jerič 5 gld. — Iz Preserja 1 gld. — Farani sv. Helene po čast. g. župn. Stupicu 18 gld. — Čast. g. župnik Mih. Gogala 5 gld. 40 kr.

Za sv. Očeta: Preč. g. župnik K. Tedeschi 22 gld. — Čast. g. A. Verbajš 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Po preč. g. župniku J. Rozmanu 10 gld. — Čast. g. Koblar iz Mengša 4 gld. — Marija Rozman 1 gld. 50 kr. — Čast. g. Ant. Tramte, duh. pomočnik v Dobropoljih, 9 gld. 55 kr. — S Podbrezja 17 gld. 79 kr. — Čast. g. župnik M. Sajè 1 gld. — N. Hitij 1 gld. — Iz Vodice čast. g. župnik T. Kajdiž 6 gld. — Neža Plahutnik 24 kr. — S Kerke 7 gld. 14 kr. — Marija Sodar 1 gld. — Čast. g. Št. Jenko 1 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Neimen. 1 gld. — Iz Dola 1 gl.

Za cerkev v Želimljah: Čast. g. župnik M. Sajè 2 gld. — Preč. g. kor. Andrej Zamejic 5 gld.

Za bratovščino sv. Bonifacija: G. V. Melcer 1 gld.

Za najpotrebniši misijon: Čast. g. župnik M. Sajè 1 gld.

Za afrikanski misijon: Kat. Pogačar 1 gld. — Č. g. Št. Jenko 1 gld.

Za razširjanje sv. vere: Čast. A. Koblar iz Mengša 50 gld.

Za bratovščino sv. B. Telesa: Neža Hitij 2 gld.

Za misijonarje P. Polikarpa Anastasiada v Carigradu: Čast. g. župnik Andr. Brezovšček 3 gld. (Prav dobra in času primerna misel! Vr.)

Za kapelo ss. Cirila in Metoda: B. B. 5 gld. 60 kr. (Op. Dal za oltar teh svetnikov v novi cerkvi Jezusovega presv. Serca. Če je drugač, prosim pojasnila. Vr.)

Za oo. Trapiste v Bosni: J. Hočevar 1 gld. — M. Poderžaj 1 gld.

Za misijone: Čast. g. Jereb 1 gld.

Za napravo zvonov pri cerkvi Jezusovega presv. Serca: Ana Palčar, kuharica, 5 gld. — Neža Gravelj 5 gld. — Jož. Jaklič, župn. v Dolenji vasi, 5 gld. — Jož. Resnik, mestni kaplan, 5 gld. — Št. Jaklič, župnik v Št. Vidu, 5 gld. — Jakob Horvat, superijor v Celji, 10 gld. — Vinc. Pretmorer, visitatorica v Solnogradu, 5 gld. — T. Šlibar, župn. v Duplah, 5 gld. — Jan. Kaprec, predsednik deželne sodnije, 20 gld. — Tine Par, župnik v Žavčah, 5 gld. — Matija Absec, farni oskerbnik v Hočiču, 5 gld. — Sestre nemškega viteškega reda v Brezah 5 gld. — Jož. Žnidaršič, župan v Zdenjski vasi, 5 gld. — Val. Treven v Idriji 5 gld. — Matej Koder, duhoven v Slapu, 5 gld. — Fr. Klemenec, župnik na Unci, 5 gld. — Helena Krušnik 5 gld. — Terezija Lovrenčan, uradn. sopr. v Brežicah 5 gld. — Prednica usmiljenih sester v Inomostu 5 gld. — Rudolf Milic, posestnik, 5 gld. — Jakob Marolt, župnik pri Sv. Križu, 5 gld. — Marija Benedik 5 gl. — Ant. Benedik 5 gld. — Jož. Levčnik, učitelj itd. v Železnikih, 5 gld. — Franciška Maršenič 5 gld. — Martin Skubic, dek. v Ribnici, 8 gld. — Sim. Pristov, kapl. v Ribnici, 5 gld. — Sestre nemškega reda v Brezjah 5 gld. — Kristina Gec, zasebnica, 5 gld. — Johana Gec, hišna, 5 gld. — Jan. Tomše, vojaški župn., 5 gld. — Ign. Gregorič, župnik v Tersteniku 5 gld. — Liza Varaun, posestn., v Škocijanu, 20 gld. — Urša Nučič v Vodica 5 gld. — Blaž Justin, duhoven v Černem verhu, 6 gld. 55 kr. — Jan. Šega, kaplan v Kostanjevici, 2 gld. — Marijno društvo v Veringu pri Dunaji 5 gld. — Andr. Albreht v Kamniku 2 gld. — Ana Rovnak 1 gld. — Val. Alijančič, kaplan v Šmartnem, 2 gld. — Uršulinke v Bernu 1 gld. — Fr. Petrovčič, kapl. v Moravčah, 1 gld. — Usmiljenke v Halu 1 gld. — Janez Demšar, župn. v Ledinah, 2 gld. — Uršulinke v Gorici 2 gld. — Jož. Jaroš, misijonar, 1 gld. — Andr. Alijančič, kor. v Celovcu, 5 gld. — G. Šelander v Celovcu 2 gld. — Helena Zupanec 1 gld. — Neža Jeraša 1 gld. — Mar. Benedik 50 kr. — Mar. Vidmar 20 kr. — Uršula Peterlin 40 kr. — Usmiljenke v Pačloviču 1 gld. — Usmiljenke v Hudenicu 1 gld. — M. Lipovšek, župnik v pokoju, 1 gld. — Marija Drol 1 gld. — M. P. — 2 gld. — Prim. Jan, župnik v Ljubu, 1 gld. — Uršulinke v Salzburgu 3 gld. — Val. Miler, prošt v Celovcu, 2 gld. — Jož. Borštner, kapl. v Škocijanu, 1 gld. — Urš. Klopčič molarica, 5 gld. — Mar. Turk, tergovka, 1 gld. — Usmiljenke v Lincu 3 gld. — Jan. Perdan, tergovec, 5 gld. — Marija Perdan 5 gld. — Ivan Alijančič, kaplan v Šmarji, 5 gld. — M. B. 5 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

Gp. Ag. S—š: Naročnina oddana založn. — Štef. Prim.: Naročnino oddali založn. — G. H. v Č. v.: Naročnino oddali; drugo tudi, če bo mogoče. — G. J. Podgr.: Zastran podebe sv. Jož. in mol. smo govorili in nadjamo se, da se Vam želja spolni. Biti mora pa kaj lepega. Z intenc. bi koristili gotovo mis.